JAVASCHE COURANT. No. 153.

DINGSDAG den 28sten December 1830.

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACT *uit het Register der Handelingen en Resolutien van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in Rade.*

Buitenzorg, *den 18den december 1830.* (No. 21.)

Gelezen eene missive van den Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, d. d. 5 julij jl. no. $\frac{52}{252}$, ten geleide strekkende van een afschrift van het Koninklijk besluit van den 19den junij, te voren no. 91, luidende als volgt:

WIJ WILLEM, *bij de gratie Gods*, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien litt. C no. 2 van art. 4, der wet van den 24sten december 1829 (staatsblad no. 76,) waarbij aan ons is voorbehouden, om de korting van accijns op de ruwe suikers, herkomstig en aangevoerd uit de Nederlandsche *West-Indische* Kolonien, bij die wet toegestaan, ook te vergunnen voor de ruwe suiker uit de Nederlandsche *Oost-Indische Bezittingen*, herkomstig, en van daar regtstreeks aangebragt;

Op onderscheidene aan ons gedane verzoeken, om gelijkstelling van korting op den accijns voor de suikers uit de Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen, met die uit de Nederlandsche West-Indische volkplantingen;

Gezien het gezamenlijk rapport van Onzen Minister van Financien, en van de Administratie der directe belastingen, In- en Uitgaande Regten en accijnzen, van den $\frac{8}{28}$ maart ll. N°. $\frac{26}{76}$ 286-290. Gezien de rapporten van Onzen Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, van den 7den en 30sten april ll. no. 39 en no. 53;

Hebben goedgevonden en verstaan:

1°. Te bepalen, *dat voorloopig en tot weder opzeggens toe* aan de suikers, voortkomende van en regtstreeks met Nederlandsche schepen aangevoerd uit de *Oost-Indische* Bezittingen van den staat, even als voor de West-Indische suikers, eene korting op den accijns van *vijftien ten honderd* zal worden verleend.

Zullende die korting ook worden toegestaan, op den accijns der hereids aangebragte partijen, mits voldoende blijke, dat dezelve van de Nederlandsche Oost-Indische Bezittingen voortgekomen, en van daar met Nederlandsche schepen regtstreeks zijn aangevoerd.

2°. Enz.

En zal, onder kopielijke mededeeling van de gemelde rapporten van Onzen Minister voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Kolonien, en terugzending der voorschreven verzoekschriften, afschrift dezes worden gezonden aan Onzen Staatsraad, Administrateur voornoemd, ter uitvoering en om daarvan aan de belanghebbenden kennis te geven, en gelijke afschriften aan Onze voornoemde Ministers, tot informatie en narigt.

'S GRAVENHAGE, *den 19den junij 1830.*

(Geteekend) WILLEM.

Van wege den Koning,

(Geteekend) J. G. DE MEIJ VAN STREEFKERK.

Accordeert met deszelfs origineel.

De Griffier ter Staats Secretarie,

(Geteekend) L. H. ELIAS SCHOVEL.

Voor eensluidend afschrift.

De Secretaris Generaal, bij het Ministerie voor den Waterstaat, de Nationale Nijverheid en de Kolonien.

(Geteekend) A. BROCX.

Is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Van het bovenstaand Koninklijk besluit, voor zoo veel noodig aan de belanghebbenden kennis te geven, door middel van insertie in de *Javasche* Courant.

Ten tweede. Enz.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Adjunct Secretaris,

VAN OLPEN.

IN-OFFICIEEL GEDEELTE.

BATAVIA, *27 december 1830.*

Wij hebben uit *Nederland* eenige nieuwsbladen ontvangen, waardoor wij in staat zijn gesteld, onze lezers met de Europesche zaken eenigzins bekend te maken.

In *Frankrijk* was de rust, niettegenstaande op den 26sten augustus in *Parijs* eenige woelingen en zamenscholingen van volk schijnen te hebben in [illegible] plaats gehad, tamelijk gehouden op den 20sten augustus, [illegible] afgevaardigden, toont echter aan, dat er veel verschil in gevoelens heerscht. In gemelde vergadering heeft zulk eene verwarring en opschudding plaats gehad, dat niemand meer verstaan werd en de President verklaarde, niet langer in staat te zijn te kunnen presideren. Er bestaat weder bij de afgevaardigden eene *linker-* en *regterzijde* en een *linker-* en *regter-centrum.*

In de *Vendée* schijnen bewegingen plaats gehad te hebben, en de generaal *Lamarque* derwaarts gezonden te zijn geweest, doch, daar onze couranten slechts met de dagteekening van 23 augustus beginnen, en eene gaping van 7 augustus af opleveren, hebben wij niets van de beginselen dezer woeling gevonden, maar gezien, dat dezelve geëindigd waren; zijnde de genoemde generaal, op den 24sten augustus, te *Parijs*, uit de *Vendée*, teruggekeerd, waar alles weder rustig was. Zekere generaal *Despinois* moet pogingen hebben aangewend, om den burgeroorlog aldaar te beginnen.

De Ministers *de Peyronnet*, *de Chantelause*, en *Guernon Ranville* zijn gearresteerd. Ook de eerste Minister Prins *de Polignac*, is in hechtenis genomen. Bij het uitbarsten der revolutie had hij zich als een knecht van Koning *Karel* vermomd, en zich in dien staat met den Koning op reis begeven. Te *Cherburg* genaderd, had hij echter gemeend eenen anderen weg te moeten nemen, en had hij zich, nog altijd in knechtskleedij, met eene dame in een cabriolet naar *Granville* begeven; maar de nationale garde aldaar heeft de cabriolet aangehouden, de dame hare reis laten vervolgen, en den knecht in hechtenis genomen.

Een voorstel, in de kamer der afgevaardigden gedaan, om de gewezene Ministers in staat van beschuldiging te stellen, was met 279 tegen 186 stemmen aangenomen. Het was in deze vergadering, dat de voormelde opschudding en verwarring hadden plaats gehad. De gemelde Ministers waren te *Vincennes* aangekomen. De heeren *de Peyronnet*, *de Chantelause* en *Guernon Ranville* zijn uit de gevangenis van *Tours* met de *deligence* overgebragt; de heer *de Polignac* is met een afzonderlijk rijtuig uit *Saint Lo* aangekomen. Aan de gevangenis van *Vincennes* werden zij opgewacht door den Procureur Generaal, den heer *Bernard*, en door den Procureur des Konings, den heer *Barthe*. De instructie van het proces zou in het kasteel van *Vincennes* geschieden.

In de kamer der pairs, onder voorzitting van den heer *Pasquier*, was mede gehandeld omtrent de in hechtenis genomen zijnde Ministers. De Prins *de Polignac* had bij eenen brief verzocht, om als een ambteloos burger in *Frankrijk* te mogen blijven, en aangewezen eene plaats in *Picardie*, waar hij gaarne zou wenschen te leven. Bij de Pairs hadden de Hertogen *van Choiseul* en *Decazes* zich in deze handelingen doen hooren. Eene commissie, omtrent de zaak der Ministers benoemd, bestond uit de heeren *Simeon*, *Moleville*, *Portales*, *Ponte-Coulant*, *Barante* en *Bastard.*

Van de uitroeping van den Hertog *van Orleans*, als Koning, vinden wij niets in de voorhanden papieren, schijnende dit een en ander te hebben plaats gehad tusschen den 7den en 20sten augustus; doch de zaak is zeker, daar men zich in de kamer der afgevaardigden bezig hield met het afleggen van den eed van getrouwheid aan den *Koning der Franschen.* Ook waren reeds *Koninklijke* ordonnantien uitgevaardigd, als onder andere één, vervat in den moniteur van 20 aug., betrekkelijk het slaan van gouden en zilveren *munten*, welke moesten voeren de *beeldtenis des Konings* met het opschrift *Lodewijk Philip 1, Koning der Franschen.*

De sedert het begin der revolutie aangekondigde, doch telkens uitgestelde monstering van de *nationale garde* te Parijs, heeft op den 29 aug. plaats gehad. Dit *corps* moet bij deze revue 60,000 man sterk zijn geweest. Wij vinden van deze revue het volgende in de couranten aangeteekend:

« Ten half twee ure vertrok Z. M. uit het *Palais-Royal* begeleid door eene eskorte der nationale garde te paard. Het geschut verkondigde het vertrek des Konings uit deszelfs paleis en deszelfs aankomst op het *Champ de Mars*. De groote leliebloem die den fontein voor het hotel der invaliden plag te versieren, was aldaar vervangen door het borstbeeld van den Generaal *Lafayette* omgeven van driekleurige vlaggen.

Ten twee ure stonden de dertien legioenen in acht rangen op het *Champ de Mars* geschaard. Bij de komst des Konings werd de trom alom geroerd. Ten drie ure verkondigde het geschut het oogenblik waarop de vaandels door den Koning uitgedeeld zouden worden. De deputatiën der legioenen traden te voren, zij bestonden uit de kolonels, de chefs der bataillons en onder-officieren de bannier-wacht uitmakende. Bij het uitdeelen der vanen, heeft de Koning, aan wiens zijde zich de heer *Lafayette* bevond, de officieren die de vanen ontvingen, aldus aangesproken:

„FRANSCHEN!

„Het is met eene groote zelfvoldoening dat ik mij in uw midden bevind, ik ben trotsch de kleuren te herzien, onder welke ik gestreden heb, om de uitheemschen uit ons vaderland te verjagen. Deze kleuren zullen het teeken zijn, rondom hetwelk wij ons zullen scharen om inwendig de orde te handhaven en ons buiten 's lands te doen eerbiedigen. *Leve Frankrijk!*"

De Koning heeft vervolgens de hand geboden aan den Generaal *Lafayette*, die dezelve met geestdrift heeft gedrukt en beide hebben elkander omhelsd.

De officieren hebben, namens hunne legioenen, den eed van getrouwheid aan het vaandel afgelegd, de banieren zijn met het gebruikelijke ceremonieel aan de bataillons uitgeleverd.

De Koning heeft vervolgens de rangen geinspecteerd, in bijna al de legioenen hadden zich groepen gevormd die den *Parijschen* en *Marseillaanschen* marsch deden hooren. De aanschouwers herhaalen dezelve niet zelden in koor.

Omstreeks vijf ure begonnen de legioenen te defileren, deze beweging heeft meer dan drie uren geduurd.

De Koningin met haar gezin en gevolg bevond zich, in zwaren rouw, (wegens het afsterven van hreen oom den Prins van Condé) op het balkon van het midden-pavilioen der militaire school, alwaar de Koning zijnen staf geplaatst had.

Onder het geleiden van Z. M. onderscheidde men den Generaal *Lafayette*, den Maarschalk *Moncey*, den Maarschalk *Gerard*, den Maarschalk *Maison*, den Generaal *Pajol*, den Generaal *Fabvier* en een aantal vreemde hoofd-officieren in de uniformen hunner natiën gekleed; men zag ook nevens Z. M. de jeugdige Hertogen van *Orleans* en van *Nemours*. De jeugdige Prins van *de Moscowa* kommandeerde de nationale garde te paard.

Op het oogenblik dat het geschut het vertrek des Konings verkondigde, werd dezelve met de uitbundigste huldebewijzen begroet.

Na afloop der monstering, heeft Z. M. aan den opperbevelhebber, den Generaal *Lafayette*, den volgenden brief gezonden:

„In de eerste plaats, waarde generaal! ben ik ongeduldig om te vernemen hoe gij u na dezen schoonen dag bevindt, want ik vrees, dat gij wel zeer moede zijt; maar ik heb nog een ander doel, dat mij zeer ter harte gaat, en dit is u te verzoeken, mijn tolk te willen wezen bij die roemwaardige nationale garde, waarvan gij als het ware de *aartsvader* zijt, en haar al de bewondering te willen betuigen, welke zij mij tegenwoordig inboezemt. Zeg haar, dat zij niet alleen mijne verwachting overtroffen heeft, maar dat het niet in mijn vermogen is, haar al de blijdschap en het geluk, hetwelk zij mij heeft doen ondervinden, naar eisch te kennen te geven. Getuige van de federatie in 1790 op ditzelfde Champ de Mars, even zeer getuige van die uitbersting van geestdrift in 1792, toen ik bij ons leger in Champagne acht-en-veertig bataillons zag aankomen, welke de stad Parijs in drie dagen op de been gebragt had, en die zoo uitnemend bijdroegen om den inval te keer te gaan, welken wij het geluk hadden te Valmij te stuiten, ben ik in staat om de vergelijking te maken, en het is met verrukking dat ik u zeg, dat hetgeen ik nu gezien heb verre dat geen overtreft, hetwelk ik destijd zoo schoon en onze vijanden zoo verschrikkelijk vonden. W... ook, waarde generaal! aan de nationale garde te kenn... geven, hoe genoegelijk voor mij het gevoel geweest is, h... welk zij mij betuigd heeft, en hoezeer mijn hart daar... doordrongen is geworden.

„Uw genegene

(*geteekend*) LODEWIJK FILIPS.

Men schrijft dat de Generaal *Lafayette*, denkelijk, ee... reis door geheel het Koninkrijk zal doen, om de *nati... nale garde* te inspecteren, en dat hij zal vergez... worden, door den Hertog *van Orleans* 's Konings o... sten zoon. *Lafayette* is benoemd tot *Kommandant ... alle de nationale garden in het Koningrijk*.

Omtrent Koning *Karel X* lezen wij, dat hij, den... aug., ten 2 ure, te *Cherburg* is scheep gegaan, op ... *Amerikaansche* brik *Great Britain*, vergezeld ... H. H. K. K. H. H. *Lodewijk Antonie*, Dauphin, ... vrouw de Dauphine, Monseigneur *den Hertog van Bor... deaux*, Mevrouw de Hertogin *van Berrij* en Made... selle; voorts nog den Hertog *van Ragusa*; (*) ... Hertog *Armand de Polignac*, (broeder van den ... nister)) den Hertog *de Guiche*; den marquis *de ... Roche Jacquelin*; Mevrouw *De Bouilla*, en ee... officieren van 's Konings huis; 60 personen van aa... in getal. Men heeft ten 3 uur 's middags de Fra... kust verlaten en koers gezet naar *Spithead*, alwaar ... ning *Karel* het antwoord wilde afwachten, op een ... van *zijne hand* aan den *Koning van Engeland*, ... zich, zoo het heette, ingeval hetzelve gunstig was, ... *Schotland* en anders naar *Palermo* te begeven. ... der voormalige ministers vergezelde den Koning.

Voorts lezen wij dat de Koning, den 17den augus... des namiddags ten 2 ure, met deszelfs familie en ... zelschap, te *Spithead* was aangekomen, en van daar ... ge heeren van zijn gevolg naar *Londen* had gezon... met den bedoelden brief aan den *Koning van Engela...* welke brief het verzoek bevatte, om eene wijkplaats ... *Engeland* te hebben, tot dat *Koning Karel X*, ... woord zou hebben bekomen, op een brief aan den ... *zer van Oostenrijk*, geschreven, om verblijf te er... gen *in de Staten van dien Vorst*.

Wij lezen voorts dat uit *Londen* werd gemeld, da... *onttroonde* Vorst met deszelfs gezin, met een Go... nements *Stoomboot* van *Cowes* te *Poole* was aang... men, van waar zij verder met rijtuig naar het Kast... van *Lulworth* waren voortgereisd. Het zou volgens ... berigt de wensch van *Koning Karel* geweest zijn ... *als Koning*, in *Engeland* te worden ontvangen, ... verlangen het Britsche Hof heeft vermeend niet te vo... voldoen. Men meldt dat *Koning Karel* den He... *van Bordeaux* voortaan als *Koning van Frankrijk* ... schouwd wil hebben en dat Koning *Karel* met la... dan drie weken in *Engeland* zou vertoeven.

Toen de vaartuigen, die *Karel X* aan boord had... te Spithead aankwamen, werd er van al de Fra... schepen een saluut gevuurd, doch het is eenigzins t... felachtig of hetzelve aan de koninklijke familie, dan ... aan de driekleurige vlag, welke de oorlogschepen va... geleide voerden, gerigt was, ten minste hebben de ... luerende schepen te gelijkertijd die zelfde vlag geheschen ... van den kant der Engelschen regering was geen s... gelost. De beide Amerikaansche schepen voerden h... eigene vlag, en dit mag wel voor een gedeelte de r... wezen, waarom men vreemde schepen tot het overvo... der familie gekozen heeft, die alzoo niet in de noo... kelijkheid gebragt geworden is om onder eene vlag te ... ten, welke zij als die harer tegenstanders beschouwen ...

Te Portsmouth schijnt, onder de inwoners, ... driftiglijk de vraag behandeld te zijn geweest, ... men, ingeval *Karel X*, aldaar aan land kwam, al... niet de driekleurige kokarde zou opzetten. De muren ... straten zijn beplakt geweest met papieren, waarin dit aan... afgeraden werd. De voorstanders der eerste meening ... ven, dat het noodig was dat Engelschen, vrienden ... een constitutioneel gouvernement, den schender ... grondwet toonen, hoe zulk eene daad door hun ... schouwd wordt. De andere partij beweerde even st... dat het lafhartig zijn zou, op deze wijs eenen onge... kigen en gevallen koning te beschimpen.

Betrekkelijk de erkenning van het nieuw Fransch G... vernement door Engeland, schrijft men, dat de *Ti...* van 21 augustus het volgende zegt: « Men vern... dat Generaal *Boudrand* de overbrenger is van een ... brief, waarbij *Lodewijk-Filips*, de Koning der Fr... schen, zijne troonbestijging aankondigt. Natuurlijk ...

(*) Deze bevond zich volgens latere berigten op den 31 augustus ... 's Gravenhage.

er (voegt de *Times* er bij) geen oogenblik aarzelens van den kant onzer regering wezen, om den constitutionelen souverein van Frankrijk te erkennen."

Ook de *Courier* had deze meening op nieuw te kennen gegeven in een artikel, waarbij hij de moeijelijkheden behandelde, in welke de Fransche regering zich nog, tusschen het overschot der partijen van de republiek en van *Buonaparte*, als ook die des Hertogs *van Bordeaux*, bevindt. Na, met betrekking tot de beide eerste, het gevaar getoond te hebben, om ter bedwinging der eene, de andere te zeer te begunstigen, zegt de *Courier*: „De derde partij, die van den Hertogt *van Bourdeaux* (voor wien wij met leedwezen hooren, dat men eenen eed van trouw heeft afgenomen, niet alleen aan hen, die de koninklijke ballingen verzelden, maar ook aan velen, die in Frankrijk achtergebleven zijn; met oogmerk om gebruik te maken van eenige voorkomende gelegenheid, ten einde te herstellen wat ons voorkomt eene hopelooze zaak te wezen) is thans niet talrijk, doch desniettemin kan de ijdele aanneming van souvereiniteit in deszelfs naam, eenige onrust te weeg brengen, en waarschijnlijk aanleiding geven, dat menige kwalijk beradene vrienden van den ex-koning in Frankrijk daarvan de slagtoffers worden. Alles te zamen genomen is de toestand van *Lodewijk-Filips* en van het nieuwe gouvernement moeijelijk, en er zal eene schrandere zamenmenging van gematigdheid en vastheid noodig wezen, om in Frankrijk genoegen te geven, zonder de vreemde mogendheden te ontrusten, en om eene bemoeijing te voorkomen, die voor alle partijen uiterst schadelijk zou wezen; doch tot nog toe zien wij nog niets, hetwelk een zoo somber vooruitzigt kan wettigen. Wat ons land betreft, zoo is deszelfs staatkunde duidelijk: het is het belang en de pligt der Britsche regering, om met Frankrijk in termen van vriendschap te blijven, zonder acht te slaan op de gevoelens van andere gouvernementen, mits Frankrijk zelf slechts zorge, dat het Britsche kabinet dit doen kunne behoudens deszelfs eer; doch, wij moeten voor ons zelven niet ontveinzen, dat het onbehoorlijk overwigt eener gewelddadige partij in dat land eenige onaangenaamheid zou kunnen te weeg brengen. Bezit *Lodewijk Filips* in de openbare meening kracht genoeg, om overeenkomstig het nieuwe charter te regeren en ontzag te gebieden, zoo is er geen twijfel aan, of hij zal de factien, die hem mogten weerstaan, ten onder brengen; en opregtelijk hopen en vertrouwen wij, dat voor Frankrijks geluk zoowel als voor de rust van andere landen, zijn gedrag zoodanig zal zijn, dat hij alle voorwendsel mag weg nemen om de aanspraken van ieder ander te ondersteunen, die er naar staan mogt om aan de spits der Fransche regering geplaatst te worden, hetzij als monarch, hetzij als hoofd eener republiek."

Bij het doorlezen der tijdingen vindt men nog vermeld, dat er te *Napels* mede eene revolutie zou hebben plaats gehad alwaar de Koninklijke familie in verzekerde bewaring zou zijn genomen; dat men in *Spanje* voor de verstoring der rust vreesde; dat de Generaals *Mina* en *Quiroga* uit *Engeland* in *Parijs* waren aangekomen; dat het Fransche bestuur het Regentschap van *Terceira* zou hebben erkend; dat 80 millioenen uit *Algiers* te *Toulon* waren aangekomen; dat de driekleurige vlag te *Algiers* was aangenomen, en dat de Generaal *Clausel*, als bevelhebber, den 28 augustus derwaarts was onder zeil gaan.

De tijdingen welke wij in, tot 5 September ll. uit *Nederland* ontvangene nieuwsbladen vinden medegedeeld, omtrent onze zuidelijke Provincien, zijn ten uitterste bedroevend, men meldt daarin namelijk, dat er in den avond van den 25sten augustus, te *Brussel*, zeer oproerige bewegingen zijn ontstaan, en dat het gemeen, verscheiden huizen had geplunderd, en het hotel van den Minister *van Maanen*, had in den brand gestoken. In dezen staat van zaken, en vermits men de militaire magt niet tot het uitterste wilde bezigen, had het plaatselijk bestuur, des anderen daags, eene proclamatie afgekondigd, ten einde de welgezinde burgers uit te noodigen, om zich te wapenen, en de wanorde tegen te gaan.

Het gevolg van deze, en andere pogingen, door het bestuur aangewend, was, dat de rust in de stad eenigermaten werd hersteld, doch, niettemin bleven de door de burgers aangenomen nieuwe kleuren van *rood*, *oranje* en *zwart* opgeheven.

Zulks duurde tot den 28sten, wanneer zich in *Brussel* een nieuw allarm verspreidde, op de tijding dat er troepen van den kant van *Antwerpen* en *Gend*, in aanmarsch waren.

Dit berigt werd het eerst van de hooge militaire Officieren in *Brussel* aanwezig ontvangen, en wel op deze wijze:

Des ochtends hadden de officieren der burger-magt, aan het hoofd-kwartier op het stadhuis verzameld, vernomen, dat er zich ontevredenheid vertoonde, wegens het daarzijn van eenen militairen post aan de gevangenis der Kleine Karmelieten. Het was de eenige post in de beneden-stad, die nog door soldaten bezet was: zij deden er dienst gezamenlijk met de burgers. Ten gevolge van dit berigt werden eenige burger-officieren naar het koninklijk paleis in de bovenstad, waar de militaire hoofden hun verblijf hielden, afgevaardigd. Hun last was te verzoeken, dat de militaire wacht naar de binnendeelen der gevangenis verlegd mogt worden, waarin de Generaals *Aberson*, *Vauthier* en *Bijland*, die de afgezondenen zeer vriendelijk ontvingen, ook geredelijk bewilligden.

In den loop van het gesprek gaf de Graaf *van Bijland* aan de burger-officieren te verstaan, dat hij gedurende dien dag eene aanzienlijke versterking troepen dacht te ontvangen, met welker hulp hij de gewone wacht-dienst in de stad zou kunnen hervatten, en de burger-wacht van die zorg ontlasten.

Het verslag, door de burger-officieren van dit berigt gegeven, verwekte ongerustheid en misnoegen. Na eene beraadslaging, tusschen den opperbevelhebber der burgerwacht, eenige regeringsraden, op het stadhuis aanwezig, en verscheidene voorname ingezetenen gehouden, besloot de Baron *van Hoogvorst* zelf zich bij de in het paleis verzamelde generaals te vervoegen. Hij nam met zich de Heeren *van der Smissen*, tweeden bevelhebber, *Pleury*, *Palmaert*, den zoon, *Pletinkx*, den Graaf *van der Burgt* en den Graaf *de Bocarmé*. Deze Heeren werden beleefd ontvangen.

Intusschen duurde dit onderhoud langer dan men gedacht had, en aan het stadhuis werd men ongerust omtrent den afloop. De aldaar aanwezige raden besloten eene tweede deputatie naar de bovenstad te zenden, om naar den uitslag te vernemen en te verklaren dat, bijaldien het aan de troepen gegeven bevel niet ingetrokken wierd, de regering zelve hun te gemoet zou trekken en de chefs bezweren hunnen aanmarsch op te schorten.

Ten twee uren namiddag vertrokken deze afgevaardigden, doch reeds onder weg ontmoetede zij de te rug keerende burger-officieren, welke de tijding bragten, dat de aanrukkende troepen niet in de stad zouden komen, en dat die, welke aan het paleis geposteerd waren, aldaar zouden blijven, onder de voorwaarde dat de burgerij zou op zich nemen om de rust te bewaren. Deze staat van zaken zou voortduren, tot dat eene deputatie te rug kwame, welke de ingezetenen voornemens waren aan Z. M. af te vaardigen.

Overeenkomstig hiermede is door den heer generaal *van Byland*, aan de naar Brussel op marsch zijnde troepen, eene ordonnans afgezonden, die door den Heer *Pletinckx* verzeld geworden is. Toen deze des avonds te rug kwam, heeft hij berigt gegeven, dat hij omstreeks Mechelen twee infanterie-regementen ontmoet had, die met acht stukken geschut naar Brussel rukten. De kommandant heeft het bevel, hetwelk hem gebood zijnen marsch te staken, oogenblikkelijk gehoorzaamd; hetzelve heeft plaats gehad van den kant van een regement huzaren, dat uit Gend in aantogt was.

De getroffen schikking werd aan de ingezetenen van Brussel bekend gemaakt bij de twee volgende stukken:

PROCLAMATIE.

„*Inwoners van Brussel!*

„Het gerucht was verspreid geworden, dat er troepen naar Brussel in aantogt waren. De kommandant der burgerwacht haast zich u te berigten, dat er door het opper-militair gezag bevelen gegeven zijn, om te beletten dat zij in de stad komen, en om hun te bevelen hunnen marsch te staken.

„De veiligheid der stad Brussel blijft dus uitsluitend aan de dappere burger-wacht vertrouwd, die tot heden toe hare pligten zoo wel vervult heeft.

„Eene deputatie aanzienlijke burgers van Brussel gaat zich naar den Haag begeven.

„In afwachting dat zij te rug kome, zullen de troepen in de bovenstad gestationeerd, werkeloos blijven. De officieren, welke de burgermagt kommandeeren, hebben, op de eer, de verbindtenis aangegaan, haar te doen eerbiedigen.

„*Brussel*, den 28sten *Augustus* 1830.

„De Kommandant der Burger-wagt

„BARON VAN DER LINDEN D'HOOGVORST."

PROCLAMATIE.

„ Wij generaal-majoor, Graaf *van Bijland*, opper-bevelhebber der troepen in de Provincie Zuid-Braband, eenstemmigljk met de andere militaire overheden dezer stad, geven kennis aan de inwoners dezer residentie, dat wij met de voornaamste hoofden der gewapende burgerij van Brussel overeengekomen zijn, dat de troepen, die heden in deze stad verwacht werden, *niet binnen zullen trekken*, zoo lang de inwoners dezer risidentie al de binnen dezelve gevestigde burgerlijke magten zullen eerbiedigen en de goede orde zullen handhaven; eene goede orde, welke de voornaamste hoofden der gewapende burgermagt zich verbinden te doen handhaven, in het belang van allen en voor het heil van ieder burger."

De opper-bevelhebber bovengenoemd,

WILLEM Graaf VAN BIJLAND.

Tot de deputatie, waarvan in de eerste proclamatie gesproken wordt, werden gekozen de Baron *Joseph van Hoogvorst*, Graaf *Felix van Merode-Westerloo*, de heeren *Gendebien*, *Frederik de Secus* en *Palmaert*. Deze heeren zijn dezelfden dag op reis gegaan.

De tijdingen van de bewegingen in *Brussel*, hebben ook op eenige andere plaatsen der zuidelijke provincien dergelijke, opschuddingen te weeg gebragt.

Te *Luik* was eene Commissie van *Algemeene Veiligheid* ingesteld, welke reeds op den 27sten, eene deputatie had benoemd, van drie personen, mede bestemd om zich naar den *Haag* bij Z. M. te begeven.

Voornoemde commissie van algemeene veiligheid, had voorts afgekondigd, dat de gemeentelijke garde en de gewapende burgermacht, de *Luiksche* banneir, *rood* en *geel* zouden aannemen, echter met eerbiediging, zoo als zij zich uitdrukken der kleur welke door het leger gedragen wordt.

Te *Namen*, *Bergen* in *Henegouwen*, *Leuven* en *Verviers*, zijn dergelijke bewegingen ontstaan. Te *Gent* was alles rustig, en te *Artwerpen* had slechts eene geringe opschudding plaats gehad.

Inmiddels waren uit de noordelijke provincien, oogenblikkelijk troepen naar de zuidelijke op marsch gegaan.

Ook HH. KK. HH. de Prins *van Oranje* en Prins *Frederik der Nederlanden*, hadden zich derwaarts begeven.

Eerstgemelde Prins was den 31 augustus te *Vilvoorden* aangekomen, en had aldaar eene deputatie uit *Brussel* ontvangen, met het verzoek, dat de verzamelde troepen niet mogten *Brussel* intrekken, en dat Z. K. H. zonder krijgs-magt de stad mogt binnen komen. Na eene tweede deputatie en eenige onderhandelingen, had de Prins eindelijk aan dat verzoek voldaan, en zich den 1sten september, slechts van *vier* officieren vergezeld, in de stad begeven, van waar hem eene burgerwacht was te gemoet gekomen, die Z. K. H. met militaire honneurs ontving.

Op het plein der Munt gekomen, deed het geroep *leve de Prins!* zich hooren; Op de markt hield Z. K. H. eene korte aanspraak aan het volk; en, in Hoogstdeszelfs Paleis, teruggekeerd, vaardigde Z. K. H. uit de volgende

PROCLAMATIE.

In naam des Konings,

Inwoners van *Brussel*, met vertrouwen heb ik mij in uw midden begeven.

„ Mijne veiligheid, gewaarborgd door uw gevoel van „ eer, is mij volkomen verzekerd.

„ Het is aan uwe zorg, dat men het herstel der orde „ verschuldigd is; ik schep genoegen in dit te erkennen, „ en er u, in naam des Konings, dank voor te wijten.

„ Vereenigt U met mij tot het bevestigen der rust, dan „ zullen er geene troepen binnen de stad verschijnen, en „ in gemeen beraad met uwe overheden, zal ik de noodige „ maatregelen nemen, om de kalmte en het vertrouwen te „ doen herleven.

„ Eene Kommissie bestaande uit den Hertog *van Ursel*, „ voorzitter; *van der Fosse*, Gouverneur der Provincie; „ *de Wellens*, Burgemeester van *Brussel*; *E. van der* „ *Linden van Hoogvorst*, Kommandant der burger-wacht; „ den generaal *d'Aubremé*; *Kockaart*, Lid der Regering; „ den Hertog van *Arenberg*, die wel op mijn verzoek tot „ deze taak heeft willen medewerken; *Stevens*, Lid der „ Regering, Secretaris, is belast mij die maatregelen voor„ tedragen.

„ Zij zal op morgen den 2den September ten 10 ure 's mor„ gens in mijn paleis, vergaderen.

Brussel den 1sten September 1830.

„ WILLEM,

Prins van Oranje.

Te midden van deze gebeurtenissen heeft Z. M. de Koning, bij besluit gedagteekend, 's Gravenhage den 28st augustus, de Staten - Generaal, buitengewoon, aldaar een geroepen, tegen den 13den september; voorts heeft stad Amsterdam, eene deputatie afgevaardigd om aan Z. overtebrengen " *de gevoelens van opregte trouw en* „ *hechtheid, zoo van het Bestuur als van die Volkr* „ *Gemeente aan de Regering en Persoon van Z* „ *Majesteit, aan Hoogstdenzelven verzoekende, m* „ *tevens met gerustheid overlatende het nemen* „ *zoodanige maatregelen, als welke kunnen strekk* „ *om de geschokte rust van ons dierbaar Vaderl* „ *te herstellen, Zijner Majesteits Regering meer* „ *meer te bevestigen en de Grondwet te handhaven.*

Deze Deputatie, ten gehoor bij Zijne Majesteit zij toegelaten, is niet alleen op het allerminzaamst ontvan maar heeft ook van Hoogstdenzelven de verzering be men:

„ Dat Z. M. met gevoelens van aanddening deze bl van liefde en gehechtheid van het Hem dierbaar Am dam ontving; dat Hij de Deputatie verzocht zijne op tevredenheid te betuigen over den goeden geest, die Gemeente nu ook weder in alle klassen en standen be en de bereidvaardigheid, waarmede zij de haar opge pligten vervult, en dat Hij op het nadrukkelijkst moest tuigen, geen beter bewijs van die liefde en gehechtheid kunnen ontvangen, dan in de voortduring van die rus en kalme gezindheid, welke Hoogstdenzelven alléén in s kan stellen, om zoodanige maatregelen te beramen en de op handen zijnde Vergadering der Staten-Gener 's Lands wettige Vertegenwoordigers, voor te dragen, tot herstel der rust en handhaving der Grondwet zu kunnen strekken, onder vermijding van alles wat sle eenigzins tot stoornis van die rust, ook zelfs met de b bedoelingen. aanleiding zoude kunnen geven."

Uit verscheidene andere steden, als den *Haag*, *Rotterdam*, *Haarlem* had Z. M. ook reeds de meest moge blijken van verknochtheid en leedwezen over de gebeurtenissen in een gedeelte van onze zuidelijke gewesten o vangen.

Wij hopen, dat wij door de uit het Vaderland te ge geziene nadere tijdingen, ons weldra in staat zullen steld zien, de herstelling van rust en orde in alle de delijke provincien, onzen lezers te kunnen berigten.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

'S GRAVENHAGE, *21sten augustus jl.*

Bij koninklijk besluit van den 14den augustus 1830 zijn de vet *Amphitrite* en de brik *de Meermin* in dienst gesteld en stemd naar de Middellandsche zee, het bevel over eerstge opgedragen aan den Kapitein ter zee *J. P. Machielsen*, het bevel voerende op het wachtschip *Minerva*, te Vlissin en dat over laatst gemelde aan den Kapitein-luitenant te *J. W. van Rijn*, terwijl het bevel over gemelde wachtsch opgedragen aan den Kapitein ter zee *L. L. Spengler.*

den 24sten augustus jl.

Z. K. H. de Prins *van Oranje*, met Hoogstdeszelfs drie zo alsmede HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der N landen met Hoogstderzelver dochter en Z. K. H. Prins *W* van Pruissen, zijn van hier naar het Loo vertrokken, om daar bij het vieren van den verjaardag van Z. M. den Ko tegenwoordig te zijn.

AMSTERDAM, *den 25sten augustus jl.*

De deelneming in de feestviering op gisteren was treffen bewees de hartelijke belangstelling dezer gemeente in het zijn van onzen geliefden Koning. De goede orde is ook te de Illuminatie die algemeen en op sommige plaatsen luiste de geheele burgerij als uitgelokt had, niet gestoord gewo

ROTTERDAM, *den 20sten augustus jl.*

Den 12den dezer heeft de oudste Leeuwin der menagerie onzen stadgenoot, den Heer *Hermanus van Aken*, te Ham vier jonge Leeuwen geworpen, te weten twee van het man en twee van het vrouwelijk geslacht; merkwaardig is het, da vier welpen niet blind maar ziende geboren zijn, en oo Leeuwin allen zoogt.

SCHEVENINGEN, *den 20sten augustus jl.*

Heden namiddag ten 5 ure is nabij dit dorp gestrand de Sp sche Brik *Abninila a la Costa*, gevoerd door Kapitein *C pon*, en van Riga naar Ribadel is Spanje bestemd. Bij het s den zijn drie matrozen over boord gesprongen en zwemm aan wal gekomen. De overige manschap, zes in getal, is de reddingboot der Noord en Zuid-Hollandsche Reddings- schappij van het wrak gehaald en behouden aan land gebr hebbende deze omstandigheid al wederom doen zien, eenen hoogstnutten bijstand deze booten bij schipbreuk ku aanbrengen, wanneer zij goed en met moedig volk bemand

(Zie verder het Bijvoegsel.)

Bijvoegsel der Javasche Courant.

DINGSDAG, den 28sten December 1830.

FRANKRIJK.

Parijs, den 3den augustus jl.

Gisteren waren omtrent honderd en tachtig gedeputeerden in de vergadering tegenwoordig. Daarin is de deputatie benoemd, die heden den Prins Luitenant Generaal des Rijks te gemoet moet gaan bij het openen der zitting. De vergadering werd door den heer *Labbey de Pompieres* gepresideerd. Men zegt, dat eenige afgevaardigden, aan wier hoofd men den heer *Hyde de Neuville* noemt, zich sterk ten voordeele van den hertog van *Bordeaux* hebben verklaard.

De proclamatie van de kamer der afgevaardigden is niet eenparig door alle de tegenwoordig zijnde leden goedgekeurd.

De heeren Gedeputeerden hebben besloten, hun gewoon kostuum, zijnde een blaauwen rok met lelien geborduurd, niet meer te dragen en in het zwart gekleed ter vergadering te verschijnen.

De Pairs van Frankrijk, die te Parijs zijn, hebben, met den marquis *de Pastoret* en den marquis *de Semonville* aan hun hoofd, hunne opwachting bij den hertog van *Orleans* als Luitenant Generaal des Rijks gemaakt.

De hertog van *Orleans* heeft heden als algemeene stedehouder des Rijks de zitting der kamers met deze aanspraak geopend:

„*Mijnheeren de Pairs en mijnheeren de Gedeputeerden!*

„Parijs, in zijne rust gestoord door eene jammerlijke schending van het charter en der wetten, verdedigde die met een heldhaftigen moed! Te midden van dezen bloedigen strijd was geen der waarborgen voor de maatschappelijke orde blijven bestaan. Personen, eigendommen, regten, alles, wat den menschen en burgers dierbaar is, liep groot gevaar.

» In deze afwezigheid van alle openbaar gezag heeft de stem mijner medeburgers zich tot mij gewend; zij hebben mij waardig geoordeeld om met hen tot het heil des vaderlands mede te werken; zij hebben mij uitgenoodigd om den post van algemeenen stedehouder des Rijks waar te nemen.

» Hunne zaak scheen mij regtvaardig toe, het gevaar dreigend, de noodzakelijkheid gebiedend, mijn pligt heilig. Ik ben in het midden van dit dapper volk toegeschoten, gevolgd van mijn huisgezin, en die kleur dragende, welke ten tweede male onder ons de zegepraal der vrijheid heeft gekenmerkt.

» Ik ben toegeschoten met het vast besluit om mij aan alles toe te wijden, wat de omstandigheden van mij zouden vorderen in den toestand, waarin zij mij geplaatst hebben, ten einde het gebied der wetten te herstellen, de bedreigde vrijheid te redden en den terugkeer van zoo groote rampen onmogelijk te maken, door voor altijd de magt van dat charter te verzekeren, welks naam gedurende het gevecht en nog na de overwinning ingeroepen werd.

» In het vervullen van deze edele taak is het de pligt der kamers mij te leiden. Alle de regten moeten bestendig gewaarborgd worden: alle de instellingen, die noodig zijn voor hunne volkomene en vrije uitoefening, moeten die ontwikkeling verkrijgen, welke zij behoeven. Met mijn hart en door mijne overtuiging aan de beginselen van een vrij gouvernement gehecht, neem ik vooruit alle de gevolgen daarvan aan. Ik meen van heden af uwe aandacht te moeten vestigen op de regeling der nationale garden, de toepassing der gezworenen op de misdrijven der drukpers, het oprigten van departementale en municipale besturen, en voor alles op dat art. 14 van het charter, dat men zoo hatelijk heeft uitgelegd.

» Met die gevoelens is het, mijnheeren, dat ik deze zitting kom openen.

» Het verledene is mij smartelijk; ik betreur ongelukken, die ik had willen voorkomen; maar te midden van die grootmoedige beweging der hoofdstad en van alle fransche steden, op het aanschouwen van den verwonderlijken spoed, waarmede de orde herboren wordt na een tegenstand, die zuiver van alle buitensporigheden is geweest, wordt mijn hart door een billijken nationalen trots bewogen, en ik zie met vertrouwen in de toekomst van het vaderland.

» Ja, mijnheeren, dat Frankrijk, ons zoo waard, zal gelukkig, zal vrij zijn; het zal aan Europa toonen, dat het, alleen bezig met zijne inwendige welvaart, den vrede even lief heeft als zijne vrijheden, en niet anders dan het geluk en de rust zijner naburen wil.

» De eerbied voor alle regten, de zorg voor alle belangen, de goede trouw in de regering zijn het beste middel om de partijschap te ontwapenen, in de gemoederen dat vertrouwen, in de instellingen die bestendigheid terug te brengen, welke de eenige onderpanden uitmaken voor het geluk van een volk en voor de kracht van een staat.

» Mijnheeren de Pairs en mijnheeren de Gedeputeerden, zoodra de kamers geconstitueerd zullen zijn, zal ik ter uwer kennis doen brengen de acte van afstand van Zijne Majesteit Koning *Karel X*; bij dezelfde acte doet Zijne Koninklijke Hoogheid *Louis-Antoine* van Frankrijk, Dauphin, insgelijks afstand van zijne regten. Deze acte is mij gisteren den 2den augustus, des avonds te elf ure, ter hand gesteld. Ik gelast dezen ochtend, dat zij nedergelegd worde in de archtiven van de kamer der Pairs en ik doe haar in het officieel gedeelte van den *Moniteur* plaatsen."

Dadelijk na deze aanspraak hebben de Pairs en Gedeputeerden een luid gejuich aangeheven en is de Prins vertrokken.

Omtrent zestig Pairs, waaronder men de heeren *de Chateaubriant, Pasquier, Glandevése*, den Hertog van *Treviso, Languinais, Barante, Decazes*, en *de Broglie* opmerkte, hebben deze zitting bijgewoond, en het getal der aanwezige gedeputeerden kon op twee honderd en vijftig gesteld worden, waaronder eenige leden van de koningsgezinde partij, zoo als de heeren *Berryer, Mestadier, Jacquinot de Pampelune, Roger, Sirieys de Mayrinhac, de Murat en Vandeuvre.*

De Hertog was vergezeld door zijn tweeden zoon, den hertog *de Nemours*, en had een talrijken staf bij zich.

Men zegt, dat *Karel X* afstand gedaan heeft ten behoeve van den hertog van *Bordeaux*, en dat hij heden Rambouillet nog niet verlaten had. Zes duizend man nationale garde is derwaarts in aantogt, onder het bevel van den maarschalk *Maison*. Men verhaald, dat de Koning een jaarlijksch inkomen van vier millioen eischt en het regt, om wie hij verkiest met zich naar buitenslands te nemen.

Men zegt, dat de heeren *de Montbel* en *Capelle* de eenige ministers zijn, die bij den Koning zijn gebleven. Wat er van de heeren *de Polignac, Guernon de Ranville, d'Haussez* en *de Chantelauze* geworden is, weet men niet. De heer *de Peyronnet* is gearresteerd.

Eergisteren heeft de provisionele municipale commissie van Parijs het gezag, dat haar vijf dagen lang opgedragen is geweest, in handen van den hertog van *Orleans* als Luitenant Generaal des Rijks nedergelegd.

De Generaal *Lafayette* is door den Luitenant Generaal des Rijks tot Opperbevelhebber der nationale garden van Frankrijk aangesteld en heeft dien post aangenomen.

Den 7den zal Generaal *Lafayette* in het veld van mars eene revue over de nationale garde houden.

De Luitenant Generaal des Rijks heeft bevolen, dat de fransche natie hare kleuren weder aannemen zal en geene andere kokarde dan de driekleurige zal gedragen worden.

Bij een dagorder, door den Luitenant Generaal, Graaf *Rogues*, bevelhebber der infanterie, geteekend, wordt bepaald, dat de troepen van het garnizoen de dienst der plaats weder zullen opvatten. De chefs worden gelast voor de goede orde in hunne corpsen te zorgen en de hand te houden aan de bestaande reglementen.

De Generaal *Lamarque* is tot Opperbevelhebber met uitgestrekte volmagt over de departementen van het Westen, de Pijreneën en Morbihan benoemd.

In de noordelijke departementen zal de Generaal *Corbineau* en in de oostelijke de Generaal *Drouot* het bevel voeren.

De divisie *Bourdesoulle*, bestaande uit granadiers te paard, kurassiers en regementen van linie, is in onderwerping gekomen.

Men verneemt, dat de Generaal *Donnadieu* aan de troepen onder zijne bevelen de nationale kokarde heeft doen opzetten.

Te Lyon, te Strassburg, te Metz en te Tours heeft de verandering van zaken reeds plaats gehad. Te Marseille en Toulon waait de nationale vlag.

Behalve den Graaf *d'Appony*, ambassadeur van Oostenrijk, die den 25sten naar Dieppe vertrokken is, om er de zeebaden te gebruiken, heeft geen der vreemde Gezanten Parijs verlaten.

Men kan niet ontveinzen, dat er vele lieden gevonden worden, die geen volkomen genoegen nemen met het benoemen van den hertog van *Orleans* tot hoofd van het bestuur. Zijne naauwe betrekking tot den Koning boezemt menig een wantrouwen in. Toen den Hertog deze dagen op het stadhuis kwam, voerde een der personen, welke hem bij die gelegenheid aanspraken, de Generaal *Dubourg*, hem vrij schamper toe, » Wij hopen, dat gij uwen eed houden zult, anders ziet gij wat daarvan het gevolg is;" waarop de Prins met drift antwoordde, » Die bedreiging, mijnheer, is overbodig; gij kent mij niet genoeg; ik ben een Franschman, een man van eer; de tijd zal leeren, dat ik mijne verpligtingen weet na te komen."

DUITSCHLAND.

Hamburg, den 23sten julij jl.

Volgens berigten uit Stokholm waren onderscheidene voorname Finlanders, welke met den aanvang van den zomer derwaarts gekomen, plotseling naar hunne woonplaatsen teruggekeerd, op de tijding, dat Z. M. de Keizer van Rusland eerlang zijne reis naar Finland, welke reeds twee jaren uitgesteld was, zoude aannemen.

Men had vernomen, dat Z. K. H. de kroonprins, die zich, gelijk bekend is, thans te Petersburg bevindt, alvorens Rusland te verlaten, zich ook naar Tula zoude begeven, ten einde aldaar de groote wapen-fabrieken, welke, zoo als men verzekert, alle andere inrigtingen van dien aard in omvang overtreffen, te gaan bezigtigen.

— Men meldt uit Hanover, 18 julij, dat Z. K. H. de hertog van *Cambridge* zich met zijnen zoon, prins *George*, eerlang naar Londen zoude begeven.

MENGELINGEN.

Iets over de vrijstaten van Zuid-Amerika zoo als zich dezelve in het begin van het jaar 1830 voordeden.

Mexico, de rijkste, schoonste en, betrekkelijk, de meest in beschaving vooruitgegane vrijstaat, als verbonds gemeenebest, op de leest der vereenigde staten geschoeid, in welke iedere staat zijne innerlijke aangelegenheden zelf beheert, is, in de laatste dagen des vorigen jaars, door den Generaal Bustamente, en diens vrienden, wederom in eenen rustigen toestand gebragt; Bustamente een man van gematigd, zachtmoedig karakter, verving den uitsporigen, dwingelandschen generaal Guerrero, die zich door zijne hardvochtigheid en gestrengheid het misnoegen der natie had opgeladen. Deze regering-verandering is door de afzonderlijke staten goedgekeurd geworden. Wel is waar, Guerrero en zijn aanhang hebben kortelings beproefd andermaal het roer des staats te vermeesteren, doch dan opzet is geheelenal mislukt, en allerwege de rust hersteld. Mexico heeft het geluk, dat het een aantal verlichte regtsgeleerden bezit, die met kracht en kiem aan de regering deel nemen, en zoo kon wel deze republiek, meest van allen, hoop mogen voeden, zich ten spoedigsten te verheffen.

De republiek *Centro-Amerika*, op de landengte tusschen Mexico in het noorden, en Colombia (Panama) in het zuiden, werd reeds door de Spanjaarden, zeer verouachtzaamd, niettegenstaande het land een der rijkste en schoonste is. Het volk, grootendeels van Indiaansche teelt, staat op lager trap dan eenig ander in geheel Zuid-Amerika; er waren ten allen tijde slechts weinige beschaafde lieden, en deze weinigen waren alleen nog slechts de Spanjaarden, die thans verdreven zijn. Geen wonder, dat aldaar, sedert 1825, een wezenlijk vuistregt ontstond, en dat de Bondgenootschaps-Regering in de stad Guatemalo niet vermogt den storm te bezweren. De rijken en aanzienlijken aldaar, die zich het bewind hadden toegeëigend, maakte zich gehaat. Onder den Generaal Morazan, naar het schijnt, een belangeloos vaderlands-vriend, veroverden de in den staat San-Salvador hun vereenigingspunt vindende tegenstanders van het congres, in april 1829, de hoofdstad; en gezegde veldheer stelde aldaar, in julij daaraanvolgende, eene ordelijke, meer bij het volk beminde, regering in, onder den president Jose Francisco Barrundia; zelf trok hij zuidwaarts op, naar den onrustigen staat Nicaragua, alwaar hij, in den aanvang van dit jaar (1830) de rustverstoorders Olancho en Dominguez temde; ook de staat Honduras is in rust gebragt, en alleen Costa-Rica de zuidelijkste staat des gebieds, wordt nog door eenen oorlog beroerd.

Treurigst van allen, doet zich *Columbia* voor. In deze republiek heerscht openbare tweespalt en dreigt een ernstige burgerkrijg uit te barsten. Bolivar wilde, zoo als uit geloofwaardige bescheide blijkt in het westelijk gedeelte (Nieuw Grenada en Quito) de natie bewegen, hem voor levenslang tot dictator, misschien wel tot Koning te benoemen; vreemde missionarissen hadden hem aangezet, dezen stap te wagen, thans heeft hij andere snaren gespannen, en aan het congres, dat op den 14den januarij jl., te Bogota vergaderde, de hand vrij gelaten tot het vervaardigen eener nieuwe staatsregeling. Hij heeft bedankt voor het bestuur en verzocht, eenen anderen president te benoemen ten einde door dezen afstand eene afscheiding met den staat van venezuela te voorkomen. Hij heeft meer gedaan hij heeft Bogota verlaten gelijk op den 30sten november jl., in onze courant n°. 141 aan onze lezers wordt mede gedeeld; maar de woeste doorhakker, de generaal Paez, die in november jl. Venezuela tot eenen, van het overige Columbia afgescheiden staat heeft vervormd, wil van geene vredes-voorslagen hooren, zoo dat in maart van dit jaar, aldaar de vijandelijkheden op het punt schenen te zijn van uitbreken. De *gazette de Bogota* tot op den 29sten maart jl., deelt de congres-verhandelingen mede over het ontwerp eener nieuwe constitutie. Op den 27sten dier maand werd het 4de artikel in beraadslaging genomen en vastgesteld. Het luidt aldus; „*het gebied columbia bevat de provincien, die in het jaar 1810 het (Spaansche) onderkoningrijk Nieuw Grenada en de generaal-Capitania Venezuela uitmaakten.*"

In *Peru*, alwaar het volk zeer rustlievend is, bestuurt na den hersteldeu vrede met Columbia, de president Dom Agostin Gamarra, sedert augustus 1829, ongestoord de regering; zoo als, sedert februarij van het zelfde jaar het gebergteland Bolivia door den generaal Santa-Cruz wordt beheerd.

Even zoo zijn de *la Plata-Staten*, die sedert 20 jaren het tooneel van inwendigen oorlog waren, eindelijk het krijgsgeschrei moede geworden, en de grijze, wakkere landman, J. M. Rosas, die door zijn vast karakter vertrouwen inboezemt, werkt als Governador en General-Capitan van Buenos Aijres, sedert november jl., op de voordeeligste wijze op het beheer der slechts los zaamgebondene republiek, in welke over eene oppervlakte van 50,000 vierkante mijlen, ter naauwernood 3 millioen menschen leven.

Behalve in Columbia heerscht nog slechts in de meest zuidelijk gelegene republiek der westzijde, namelijk, in *Chili*, de booze geest der rustverstoring. De bij uitnemendheid verdienstelijke president Pinto, die in december jl., tot president werd herkozen, heeft in den generaal Prieto, die in de zuidwaarts van Valparaizo liggende provincie Concepcion het opperbevel voert, eenen tegenstander gevonden, daar deze met zijne heerschaar op de hoofdstad Santjago aanrukte; doch men hoopte hem te zullen kunnen terug drijven, en zoo doende ook al den vrede, zonder welken geen staat tot welvarendheid komen, weder te herstellen.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Dec. 24—schip *Olivier van Noord*, G. de Jong, van Amsterdam den [illegible] september, passagier: de heer D. A. Gerding.—schip *Nederlanden*, [illegible] Struijk, van dito den 30sten juli.

Dec. 25—schoener *Molukko*, A. Hudson, van Pamanoekan den 21sten [de]cember.

Dec. 27—schoener *Reliance*, F. A. Laming, van Benkoelen den [illegible] december.—schip *Bantjar*, J. M. Matzen, van Bantam den 25sten [illegible] schip *Pekalongan*, M. Voogd, van Pekalongang den 17den dito.

Vertrokken.

Dec. 24—schip *Fathoot Rachman*, F. X. Kool, naar Sumanap, met Z[illegible] troepen, passagiers: de heeren J. Johannes, B. F. Lange, F. Wol[illegible] vrouw De Sturler en mevrouw de weduwe [illegible]arkmeijer.

Dec. 26—schip *Marzoek*, Sarip Oemar Hidroes, naar Samarang.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Anna Paulowna*, *De Leije*; fregat *Rupel*; brik [illegible] schoeners *Circé*, *Castor*; schepen Johanna Maria Wilhelmina, Rosalie, [illegible] Grace, Rotterdams Welvaren, Susanna, Minerva, Sophia, Oliver van N[illegible] Nederlanden, Bantjar, Pekalongang; brikken Foengfie, Snoek, De [illegible] Nawar Alie Joesoer, A. B. C., Allen, Belge, Boeang Bessie; scho[illegible] Trenganoe, Norna, Tartar, Iris, Serius, Molukko, Reliance; barken [illegible] Walie, Diedericka.—Eng. schepen Nereide, [illegible].—Amerik. brik Ha[illegible] Deensche brik Nornen.—Fransch schip l'Alexis.

SAMARANG.

Aangekomen.

Dec. 18—schip *Buitenzorg*, J. C. Ross, van Soerabaija den 12den d[illegible] ber, met Zr. Ms. troepen.

Dec. 19—schip *Nieuw Cato*, C. F. Drijman, van Indramajoe, Che[illegible] en Pekalongang den 5den december, passagiers: de heeren A. en J. F[illegible] mev. Radder en kinderen, de weduwen Kahlke en Brender a Brandis. [illegible] *Merkus*, B. Doig, van Batavia den 16den dito, passagier: de heer W. L[illegible]

Dec. 20—schip *Fait allah*, Said Aloei Bin Achmat Griffie, van In[illegible] majoe den 13den december.—stoom-boot *Van der Capellen*, A. Da[illegible] van Batavia den 18den dito, met Zr. Ms. troepen, passagiers: de hee[illegible] Louis, Dezentje en de havenmeester Van Blommestein.

Dec. 21—brik *Gollek*, Ong Pingkie, van Riouw den 26sten november bark *Theodora*, P. H. Kock, van Batavia en Tagal den 11den december.

Vertrokken.

Geene.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Dec. 19—schoener *Dolphijn*, G. Martherus, van Batavia.—schip *Augustina*, J. F. Samuels, van dito, passagiers: de heer Bareijn e[illegible] vrouw Tendal.

Dec. 20—Zr. Ms. transport-boot *No.* 4, 2de stuurman J. van S[illegible] van Sumanap.

Vertrokken.

Geene.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Zwaluw*; brikken *Nautilus*, *Siewa*. schoeners [illegible] *Sireen*, *Zephijr*, *Janus*, *Pilades*, *Argo*; kanonneer-booten *No.* 10, [illegible] en 15; zwaard-boot 18; transport-boot *No.* 4; schepen Sumanap, [illegible] en Jacoba, Jeannetta Philipina, De Vrouw Hendrika; Esperance, Au[illegible] gustina. brik Tiksing; schoener Dolphijn, Drake; bark Margaretha.

ADVERTENTIEN.

vertoeven, zonder hunnen intrek in den herberg te nemen.

De Resident van Kadoe,
Bij absentie.
De Secretaris,
BAUD.

—De ondergeteekende brengt bij deze, namens de Hoofdkommissie van Onderwijs, ter kennis van de belanghebbenden, dat het beheer van 's Gouvernements dag- en kostschool voor jonge juffrouwen te Batavia, provisioneel, en gerekend van af primo januarij aanstaanden, zal zijn opgedragen aan de adjunct directrice bij dezelve, mejuffrouw *A. Guex de Coudray*, aan wie degenen, die kinderen of pupillen op die school wenschen geplaatst te zien, zich ten dien einde zullen dienen te adresseren.

De Secretaris der Hoofd-komm. van Onderwijs,
HORRA SICCAMA.

Batavia, *den 24sten dec. 1830.*

—De weeskamer te Soerabaija herinnerd, krachtens resolutie van den Luitenant Gouverneur Generaal in Rade, d. d. 7 april 1829 no. 60, degenen welke bij haar gelden op vastigheden geleend hebben, aan de voldoening der onder ultimo dezer maand, daarop te verschijnen renten.

Namens de weeskamer.

Soerabaija, *De Secretaris,*
den 18den dec. 1830. OOSTHOEK.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	„	25	„	30	„	33½
Varkens-vleesch het katje.	„	26	„	40	„	32
Koeijen-vleesch het pond .	„	20	„	25	„	16

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels	5	80	10	„	4	62
Idem per bottel	„	25	„	35	„	„
Katjang-olie per takker .	5	25	7	„	4	29
Idem per bottel	„	20	„	27	„	„
Lampel-olie per pikel .	„	„	37	„	20	„
Rijst per koijang . . .	105	„	70	„	80 à 90	„
Idem per gantang . . .	„	45	„	40	„	4
Koffij per koijang . . .	„	„	„	„	540	„
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6 . . .	14	50	25	„	12	„

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den fiskaal R. O. bij denzelven raad in dato 15 dezer, gedaan verzoek, heeft verleend het eerste default en de profijten van dien regtens, admissie tot het doen eerste tweede citatie bij edicte *ad valvas curiæ*, op en tegen alle degenen, die vermeenen eenig regt, actie, aanspraak of pretentie te hebben op eene som van *een honderd vijf-en-zestig guldens en tachtig* centen koper geld, uit den insolventen boedel van wijlen den Arabier Seeh Achmat Bin Abdul Galib Bin Waber, waarvan bij vonnis van voornoemden raad, in der tijd geen toewijzing aan iemand is gedaan.

Zoo is het, dat ik ondergeteekende deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, mits dezen voor de tweede maal dagvaard, alle die genen welke vermeenen mogten eenig regt, actie, aanspraak of pretentie op de hierbovengemelde som te hebben, om in persoon dan wel bij gemagtigden te compareren, ter ordinaire rolle van gemelden raad, op woensdag den 26sten januarij 1831, des morgens ten half acht uren, ten einde het eerste default te purgeren, hun vermeend regt en pretentie te institueeren, en aan te hooren zoodanigen eisch en conclusie als door den fiskaal R. O., ter rolle van den 15den dezer, is gedaan en genomen tot toewijzing van meergemelde som aan den lande, daarop te antwoorden, en voorts te procederen als naar regten, sub pœne tegen de nalatigen of non-comparanten dat zij van hun regt en pretentie zullen worden verstoken, en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geaffischeerd, na voorgaanden klokslag, van de puije voor het raadhuis, te Samarang den 18den december 1830.

De deurw. en gezw. expl. voornd.
A. PIJL.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op maandag den 10den januarij 1831, zal, door venduemeesteren ten overstaan van eene kommissie uit den raad van justitie te Batavia, ter instantie van den advokaat Mr. *P. C. Ardesch*, voor en van wege *Khouw Tjoenko*, krachtens vonnis difinitief van denzelven raad, de d. d. 15 november 1827, bij executie worden verkocht, de ondervolgende champangs.

Een champang, gemerkt no. 63, groot 10 koijangs; een dito dito no. 65, groot 10 koijangs; een dito dito no. 40, groot 9 koijangs; een dito dito no. 73, groot 10 koijangs.

Indien niemand mogt zijn die eenig regt, actie of toezegging op voornoemde champangs, zoude willen pretenderen, en zich opposeren tegen gemelde executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekende bekend.

De eerste gezworen exploiteur bij den raad van justitie te Batavia,
SCHOUTEN.

—Te koop bij *Forestier & Co.*, wissels op Londen of Nederland, zilver en goude Spaansche Matten.

24 december 1830.

—For Sale, Bills on London or Holland, Spanish Zilver Dollars and Spanish Doubloons, Apply to

FORESTIER & CO.

24th, december 1830.

—De verkoop van het schip ROSALIE, zal op den 30sten dezer, geen plaats hebben.

—Op donderdag den 20sten januarij 1831, zal door den vendumeester dezer stede, alwaar ten dien dage vendutie zal worden gehouden, ten overstaan van eene kommissie uit den landraad te Samarang, en ten bijwezen van den ondergeteekenden deurwaarder, krachtens appointement van executie, de dato 29 november 1830; verleend voor en van wege, den heer *S. G. Budach*, publiek verkocht worden,

Een vijftiende aandeel van twee erven, met de daarop staande drie steenen met pannen gedekte huizen, waarvan een huis staande op lands grond, gelegen bezuiden en buiten deze stad in de chinesche kampong alhier, in de straat Kapanke wijk litt. L, no. 416, 417 en 367, de chinesche vrouw *Tan Liangnia*, in eigendom toebehoorende.

Aldus gepubliceerd te Samarang, den 22sten dec. 1830.

De deurw. en gezw. expl. bij den landraad van Samarang,
STRONCK.

—Bij *Keuchenius*, zijn te bekomen versche pas van Manilla ontvangen sigaren eerste soort, fijn gewerkte Manilasche sigaarkokers, en puik puik beschuit, van diverse soorten, alsmede diverse provisien met de laatste schepen aangebragt.

—Wissels op Frankrijk, te bekomen voor eene som van fr. 27,800 — 90 dagen zigt, op de heeren *Vassal en Co.* Bankiers te Parijs; zich te vervoegen bij de ondergeteekenden.

Batavia, *27 dec. 1830.* B. DE PRAIRIE EN CO.

GEBOORTEN.

Heden verloste zeer voorspoedig van eene dochter, mijne geliefde echtgenoote.

G. M. DEGENT.

Noesakambangan, *den 17den nov. 1830.*

—Heden beviel voorspoedig van eenen zoon, vrouwe *S. C. van Riemsdijk*, geliefde echtgenoote van

Batavia, *den 26sten dec. 1830.* P. VAN SWIETEN, *1ste luitenant.*

—Heden beviel van eenen welgeschapen zoon, vrouwe *E. L. van Ryck* geboren *Smissaert.*

Batavia, *27 december 1830.*

STERFGEVALLEN.

Den 14den dezer overleed alhier, in den ouderdom van 54 jaren, de 2de luitenant adjudant *F. A. Schnorbusch.* Eervolle wonden in de velden van Waterloo bekomen, de aldaar verdiende verkregene Militaire Willems Orde 4de klasse, en de strengste volharding, gedurende den ganschen oorlog op Java, behelzen den lof van dezen officier, terwijl zijn verlies door elk zijner kamaraden oprecht betreurd wordt.

Die op deszelfs nalatenschap iets te pretenderen heeft, of daaraan verschuldigd zijn mogt, wordt om opgaaf of voldoening verzocht, voor den 31sten januarij 1831.

De kommissarissen in den boedel.

Soerabaija, *den 17den dec. 1830.* HAVINGA, *2de luitenant.* VAN POPPEL, *2de luit.*

—Ons dochtertje in welks geboorte wij ons op den 13den dezer mogten verheugen, werd ons heden tot onze bittere smaart door den dood ontrukt.

H. DöBEL.

E. M. C. DöBEL geb. *Polonis.*

Batavia, *den 22sten december 1830.*

—Heden overleed te Batavia, mevrouw *M. M. Jelleke* weduwe *Simon Dirksz.*

Die iets te vorderen heeft op de nalatenschap, gelieve zich voor ultimo februarij aanstaanden, te adresseren aan de testamentaire executeuren.

Batavia, *26 december 1830.* L. HEUKEVLUGT. J. N. GROENEWALD.

NAGELATEN BOEDELS.

Krachtens geprononcieerd vonnis bij den Raad van Justitie alhier, de dato 22 november l.l., worden de preferent en concurrent verklaarde crediteuren in den insolventen boedel van wijlen *F. E. Haraij*, opgeroepen, om de hun toegewezene gelden onder cautie de restituendo te komen ontvangen, ter secretarie der desolate boedelkamer alhier, terwijl bij nalatigheid hierin zal worden gehandeld, als bij artikel 16 van het provisioneel reglement op de administratie der desolate boedels in Nederlandsch Indië, is voorgeschreven.

Namens de desolate boedelkamer.

Samarang, *22 december.* *De Secretaris,* A. HOUTKOPER.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het pupliek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia pakketten voor brieven geöpend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Amboina,	*Ned. schip Joh. Maria Wilhelmina,*	Tauwer.
Bencoelen,	*dito brik Allen,*	A. Riggs.
Timor-Koepang,	*dito brik Foengfie,*	Lim Tianpin.
Muntok,	*dito brik De Snoek,*	Intje Amien.

Batavia, *den 23sten dec. 1830.* *De Postmeester,* P. A. BIK.

VERTREKKENDE SCHEPE[N]

Passagie naar Bordeaux, met het schoon sne[l] Fransche schip ALEXIS, kapitein *Gélot*, wel i[n] voor passagiers, te vertrekken in den loop van aa[n] de maand, te bevragen bij

N. CEZA[

Batavia, *24 december 1830.*

VERTREKKENDE PERSON[EN]

Auguste Petel vertrekt naar Europa.

Batavia, *24 dec. 1830.*

—*N. van Meeteren Brouwer* verlaat Java.

—Mevrouw de weduwe *Cannaarts* en dochter, ver[trekt] naar Nederland, en laat als hare gemagtigden de *A. L. Frantze* en *D. H. Cannaarts.*

—De eerste luitenant *Jacobus Permentier*, is voor[nemens] te repatrieren, en heeft tot zijne gemagtigden verzo[cht] aangesteld, de heeren *Brouwer* te Salatiga, en *[...] Permentier* te Batavia, en neemt bij dezen afsche[id van] zijne vrienden.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKING[EN]

Indien er zich te Ternaten, te Menado, of op andere plaats in Nederlandsch Indie, nog mogte[n] vinden, kinderen of andere wettige afkomelingen [van] wijlen *Dirk van den Broek*, getrouwd geweest met *[...]dynda Vogelsang*, en van wijlen *Samuel Ste[...] van den Broek*, getrouwd geweest met *Helena* of *[Mag]dalena Tampilang*, zoo worden dezelve uitgeno[digd] om ten kantore van de ondergeteekenden, in du[plo] te zenden, voor den 31sten december 1832, geb[oorte] actens en de bewijzen van het afsterven hunner ouders als ook een volledige volmagt om hen te [repre]senteren, bij de likwidatie eener nalatenschap in [Neder]land, en bij welke zij heden geinteresseerd zijn: [...] de ondergeteekenden als die zorg dragen dat de [...] komen documenten, ter plaatse der afrekening in [aan]merking worden genomen, terwijl na den voorsch[reven] 31 december 1832, over de gemelde nalatenschap, [naar] bevind van zaken en ingevolge de voorschriften de[r wet] zal worden gedisponeerd.

TEN BRINK, REIJNST en GIJS[...]

Batavia, *24 december 1830.*

—De heeren *B. de Prairie* en *Co.*, de waarneming [hun]ner zaken te Samarang, aan de heeren gebroeders *[...]dier* hebbende afgestaan, hebben de eer het publ[iek te] verwittigen, als dat de procuratie om voor hun in [...] de stad te teekenen, dewelken zij aan hun vriend de[n heer] *A. le Marchand*, hadden gegeven, op den 31ste[n de]cember dezes jaar zal opgehouden; terwijl men z[ich in] het vervolg wel tot gemelde heeren gebroeders *B[...]* zal willen wenden, die belast zijn om voor hun te [in]seren en uittebetalen.

Batavia, *27 dec. 1830.* B. DE PRAIRIE [...]

—De heeren *Joseph Bedier* en *Emile Bedier*, h[ebben] de eer het publick kennis te geven, als dat zij met [el]der eene handels associatie voor kommissie zaken, [...] aangegaan onder de firma van gebroeders *Bedier*, [voor] den tijd van vijf jaren, en zich met den eersten [...] 1831, ter dezer stede zullen vestigen.

Samarang, *22 december 1830.* JOSEPH BED[IER.] EMILE BED[IER.]

—Verloren, gisteren avond tusschen 7 of 8 ure, een zwarte poedel hond (*teef*) geheel tot aan den [...] schooren, met vier halve witte pooten en witte [...] die denzelven terugbezorgd of eenige informatie va[n] kan geven, zal des verkiezende goed beloond door den eigenaar.

Molenvliet, *den 27sten dec. 1830.* KEUCHE[N]

TE BATAVIA, TER LANDS DRUKKERIJ.